

**МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНД ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ХӨГЖЛИЙН САЙДЫН  
ХАРИУЦАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН БИЕЛЭЛТ**

2022.12.19

№	Дугаар, бодлогын үндэслэл	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шаардлагатай хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, (сая төгрөг)	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин, үр дүн (хөрөнгийн хэмжээ эх үүсвэр)		Хэрэгжилтийн хувь
						Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Хүрсэн түвшин, үр дүн	
<b>ГУРАВ. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО</b>								
<b>3.4. Байгаль, түүх, соёлын өвд түшиглэсэн тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.</b>								
1	3.4.4 МУТЖҮЧ-8.1.3, ЗГҮАХ-3.4.6	Олон улс, улсын чанартай авто замын дагуу түр зогсох талбайг 100 км тутамд барьж байгуулах ажлыг эхлүүлэх	Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл 16,000.00		0 хувь	10 байршилд барьсан байна.	АТБХЗГ, “АТУТ” ТӨҮГ: 1 Завхан аймгийн Сонгино суманд “Титан Би” ХХК, 2. Архангай аймгийн Цэнхэр суманд “Заяын өгөөж” ХХК, 3. Булган аймгийн Хутаг өндөр суманд “Уньтын рашаан” ХХК, 4. Төв аймгийн Баянцагаан суманд “Мандах бадрах булаг” ХХК, 5. Хэнтийн аймгийн Жаргалтхаан суманд “Инсун мод” ХХК өөрийн хөрөнгөөр авто замын дагуу үйлчилгээний цолцолборыг барьж 2022 онд ашиглалтад оруулсан. “Аялал жуулчлалын гол чиглэл, олон улс, улсын чанартай авто замын дагуу түр буудаллах цэг, үйлчилгээний цогцолбор байгуулах төсөл”-ийг хамтран хэрэгжүүлэх гэрээг МХАҮТ-аас 14 компанитай байгуулсан. Нийт 19 байршилд 9 тэрбумын хөрөнгө оруулалтаар 12 сарын хугацаанд барьж гүйцэтгэхээр гэрээнд тусгасан.	70%
<b>3.6. Эдийн засгийн өсөлтийг хангахуйц, тээврийн ухаалаг системд суурилсан үндэсний тээвэр, логисткийн сүлжээг байгуулна.</b>								
2	3.6.1 МУТЖҮЧ-8.1.2, ЗГҮАХ-3.6.1	Өмнөговь аймгийн Тавантолгой-Гашуунсухайт чиглэлийн 267 км төмөр замыг барих	Төр-хувийн хэвшлийн түншлэл 615,440.0		208 км дэх барилгын ажлын гүйцэтгэл - 100 хувь	Нийт барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувьд хүрсэн байна.	“Тавантолгой төмөр зам” ХХК, ТЗДТБХЗГ: Тавантолгой-Гашуунсухайт чиглэлийн 233.6 км урт төмөр замын доод бүтцийн барилгын ажлын гүйцэтгэл 100%, дээд бүтцийн барилга, угсралтын ажлын гүйцэтгэл 100%-ийн биелэлттэй байна. ЗТХС-ын 2021.12.23-ны өдрийн А/196 тоот тушаалаар байгуулагдсан техникийн комисс Тавантолгой өртөөнөөс эхний 63 км-т ажиллаж дүгнэлт гаргасан. ЗТХС-ын 2022 оны А/106 дугаар тушаалаар 63-227 км гол зам, зөрлөгийн зам сум, гүүр хиймэл байгууламжид техникийн комисс ажиллаж үүрэг даалгаврын биелэлтээр ашиглалтад оруулах комисс ажиллуулах боломжтой гэж дүгнэсэн. ЗТХС-ын 2022.06.06-ны А/152 дугаар тушаалаар ТТ-ГС чиглэлийн төмөр замын төслийн Тавантолгой өртөөнөөс Гашуунсухайт өртөө хүртэлх өртөө зөрлөгүүдийн болон ачилтын тойргийн дохиолол төвлөрүүлэлт хориглол ба холбоо мэдээллийн байгууламж, шилэн кабель, технологийн барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулах, урьдчилсан дүгнэлт гаргах техникийн комисс 2022.06.25-27-ны өрүүдэд ажиллаж үүрэг даалгавар өгсөн. ЗТХС-ын 2022.08.31-ний өдрийн А/239 дүгээр тушаалаар ТТ-ГС чиглэлийн төмөр замын Тавантолгой өртөө, 4, 5, 6 дугаар зөрлөгийн дохиолол төвлөрүүлэлт, хориглол ба холбоо мэдээллийн байгууламжийг ашиглалтад оруулах бэлтгэл ажлын хүрээнд урьдчилсан дүгнэлт гаргах техникийн комисс 2022.09.05-07-ны өдрүүдэд ажиллаж, улсын комисс ажиллах бэлтгэл ажлын хүрээнд урьдчилсан дүгнэлт гаргасан. Гашуунсухайт өртөө 4, 5, 6 дугаар зөрлөгийн дохиолол төвлөрүүлэлт, хориглол ба холбоо мэдээллийн байгууламжид тус тус техникийн комисс ажиллаж дүгнэлт гаргаад байна. Тавантолгой-Гашуунсухайт чиглэлийн үлдэгдэл ажлыг шалган дүгнэлт гаргах техникийн комисс ажиллахаар бэлтгэл хангаж байна.	100%
3	3.6.2	Өмнөговь аймгийн Тавантолгой-Манлай-Ханги чиглэлийн 478 км тусгай зориулалтын авто	474,154.7 Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл		Концессын гэрээ байгуулагдсан.	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 70 хувьд	АЗБХЗГ: Тус чиглэлийн авто замын барилгын ажлын явцын талаар танилцуулга бэлтгэн, 2022.03.09-ны өдрийн Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулж, 2022.03.10-ны өдөр концесс эзэмшигч, гүйцэтгэгчийн төлөөлөлтэй уулзалт зохион байгуулж, зам барилгын ажил гүйцэтгэхэд учирч буй саад бэрхшээл, тулгамдаж буй асуудлыг нь	42 70 *100= 60%

	МУТЖҮЧ-8.1.1, ЗГҮАХ-3.6.1	замын барилгын ажлыг эхлүүлэх				хүрсэн байна.	сонсож, мэргэжил арга зүйн зөвөлгөө, чиглэл өгсөн. Зам барилгын ажлыг 2022.03.15-ны өдөр эхлүүлсэн. Талбайд 819 хүн хүч, 582 машин, техник тоног төхөөрөмж байршин, хэмжилт, далангийн дүүргэлт, суурийн доод үе, хиймэл байгууламж, чулуу бутлах ажил гүйцэтгэж байна. Барилгын ажлын гүйцэтгэл 42 хувьтай байна.	
4	3.6.3  МУТЖҮЧ-8.1.2, ЗГҮАХ-3.6.1	Улаанбаатар төмөр замын 50 км гол замд их засвар хийх	40,000.0		0 хувь	50 км төмөр замын их засварын ажлыг дуусгасан байна.	<b>“УБТЗ” ХНН, ТЗДТБХЗГ:</b> 2021 онд төлөвлөсөн 50 км төмөр замаас гадна нэмэлтээр 30.7 км төмөр замын их засварын ажил гүйцэтгэсэн ба 2022 онд 6.8 км /Эмээлт зөрлөгийн 2.3 км замын сунгалтын ажил, Цомог зөрлөгт 4.5 км замын сунгалтын ажил/-т их засварын ажил хийв. Нийт 44.3 км төмөр замын их засварын ажил гүйцэтгэсэн.	44.3 50 *100= 88.6%
5	3.6.4  МУТЖҮЧ-5.3.3, ЗГҮАХ-3.6.1	Галт тэрэгний хөдөлгөөн зохицуулалтын нэгдсэн төвийн үйл ажиллагааг чадавхжуулах хяналтын нэгдсэн системийг хөгжүүлэх	12,000.0		0	Судалгаа хийгдсэн.  Гүйцэтгэл 10 хувьд хүрсэн байна.	<b>ГТХЗНТ, ТЗДТБХЗГ:</b> БНСУ-ын Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага КОЙКА-гийн буцалтгүй тусламжаар хэрэгжүүлэх “Галт тэрэгний хөдөлгөөн зохицуулалтын нэгдсэн төвийн барилга барих, үйл ажиллагааг чадавхжуулах замаар Монгол улсын төмөр замын чадварыг сайжруулах төсөл”-ийн хүрээнд: - Нийслэлийн Засаг даргын 2022.01.11-ний өдрийн А/15 тоот шийдвэрээр Баянгол дүүргийн 20 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах нэгж талбарын 1681610100 дугаар бүхий 4000 м.кв Төрийн байгууллагын газар эзэмших гэрчилгээ авсан. - 2022.03.04-ний өдөр МЗХ2022/02-005 дугаартай Архитектур төлөвлөлтийн даалгавар авсан. - ЗТХЯ, Төслийн менежментийн зөвлөх (РМС) багтай хамтран 2022.06.22-07.01-ний өдөр Сайншанд, Зүүнбаян, Хулангын Шанд, Сүхбаатар, Төмөртэй, Хандгайт өртөө, “УБТЗ”-ын дохиолол холбооны II анги, УБ II өртөөнд ажиллаж RFID (радио давтамжаар тодорхойлох), CCTV (камер) систем суурилуулах байршлын судалгаа хийсэн. - 2022.08.12-нд Төрийн худалдан авах ажиллагааны газар Галт тэрэгний хөдөлгөөн зохицуулалтын нэгдсэн төвийн барилгын зураг төсөл боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний тендер зарласан. - Төслөөр хэрэгжих системийн програм болон техник хангамжийн тасралтгүй ажиллагаанд шаардлагатай хүний нөөцийг бэлтгэх зорилгоор 8 байгууллагын 20 ажилтныг хамруулсан сургалтыг Солонгосын төмөр замын корпораци (Korail)-тай хамтран 2022.09.21-30-ны өдөр зохион байгуулж, төслийн менежментийн зөвлөх (РМС) багаас явцын тайлан тавьж, хяналтын болон дамжуулах сүлжээний системийг танилцуулсан. - Төрийн худалдан авах ажиллагааны газраас 2022.08.30-ны өдөр ГТХЗНТ-ийн барилгын зураг төсөл боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний ГТХЗНТ/202208001 дугаартай тендер зарлаж тус газрын 2022.10.18-ны өдрийн А-1/2331 тоот албан бичгээр барилгын зураг төсөл боловсруулах зөвлөх сонгон шалгаруулалтад “хамгийн сайн” үнэлэгдсэн тендерт оролцогчоор шалгарсан “Эм Эс Эл” ХХК-тай тендерийн хүчинтэй байх хугацаанд багтаан гэрээ байгуулах зөвлөмжийг ирүүлсэн. Төвөөс зөвлөх үйлчилгээний гэрээний төслийг боловсруулж 2022.10.28-ны өдөр ЗТХЯ, “Эм Эс Эл” ХХК, Койкагийн монгол дахь суурин төлөөлөгчийн газар хамтран гэрээ байгуулсан. Гүйцэтгэгч тал барилгын зураг төслийг гэрээ байгуулснаас хойш 5 сарын хугацаанд гүйцэтгэхээр Гэрээнд тусгагдсан болно.	50%
6	3.6.5  МУТЖҮЧ-8.1.1, ЗГҮАХ-3.6.1	Өмнөговь аймгийн Тавантолгой-Гашуунсүхуйт чиглэлийн 250 км тусгай зориулалтын авто замыг барих ажлыг эхлүүлэх	564,735.3			Концессын гэрээ байгуулагдсан.  Барилгын ажлын гүйцэтгэл 70 хувьд хүрсэн байна.	<b>АЗБХЗГ:</b> 2022 оны зам барилгын үндсэн ажлыг 2022.05.01-ний өдрөөс эхлүүлсэн. Талбайд 230 гаруй ажилчид, 100 гаруй машин механизм байршин, даланг дахин нягтруулах, цементээр бэхжүүлсэн суурь хийх, бетон зуурмагийн болон асфальтын үйлдвэр угсрах, чулуу бутлах ажил гүйцэтгэсэн бөгөөд цаг агаар хүйтэрсэн тул технологийн ажлууд зогссон, чулуу бутлах, үйлдвэр завод угсрах ажлууд хийгдэж байна. Цементийн хомсдолоос шалтгаалан зам барилгын ажил удааширсан. Барилгын ажлын гүйцэтгэл 63 хувьтай байна.	63 70 *100= 90%
7	3.6.6	Мянганы замын хэвтээ тэнхлэгийн Орхон гол-Их тамир чиглэлийн 136 км авто зам, Орхон голын	41,000.0		124,4	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	<b>АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:</b> 2022 онд 10.1 тэрбум төгрөг төлөвлөсөн боловч тодотголоор хасагдаж, 6.1 тэрбум төгрөг болсон. Үлдэгдэл хөрөнгө 2023 оны төсөвт тусгасан. Тодотголоор хасагдсан дүнтэй уялдуулан ажлын барилгын ажлын хүрэх түвшингийн хувийг шинэчлэхгүй бол	100%

	МУТЖҮЧ-8.1.1, ЗГҮАХ-3.6.1	төмөр бетон гүүрийг барих			37 хувьтай байна.	хүрсэн байна.	хөрөнгөөс шалтгаалан барилгын ажил зорилтот түвшинд хүрэх боломжгүй нөхцөл үүссэн. Орхон голын 220 у/м төмөрбетон гүүрийн барилгын ажил дуусаж, хөдөлгөөн нээсэн ба гүүрийн 2 талын 3 км авто замын далан, хөлдөлтөөс хамгаалах үе, суурийн доод үеийн ажлууд хийгдэж дууссан. Барилгын ажил 78.5%-ийн гүйцэтгэлтэй.. Батлагдсан хөрөнгийг бүрэн зарцуулсан.	
8	3.6.7 МУТЖҮЧ-8.1.1, ЗГҮАХ-3.6.1	Багануур хотоос Төв аймгийн Мөнгөнморьт сум хүртэл 60 км хатуу хучилттай авто замыг барих	13,000.0 Улсын төсөв		Барилгын ажлын гүйцэтгэл 54 хувьтай байна.	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувьд хүрсэн байна.	<b>АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:</b> 2022 онд 6.4 тэрбум төгрөг төлөвлөсөн боловч тодотголоор хасагдаж, 3.8 тэрбум төгрөг болсон. Улсын төсөвт хөрөнгө багаар тусгагдаж, санхүүжилтээс шалтгаалан барилгын ажил товлосон хугацаанд дуусах боломжгүй нөхцөл байдал үүсээд байна. Батлагдсан төсөвт өртөгөөс 12 тэрбум төгрөг дутуу. Тус авто замын барилгын ажил гүйцэтгэх 2022 оны график төлөвлөгөө батлуулсан ба нэмэлт гэрээ байгуулах ажил баталгаажсан. Талбайд өөрийн шуудуу болон сум доторх явган замын ажил хийгдэж байна. БУА 76.8%-тай. Бараа материал, түлшний үнэ батлагдсан төсвөөс 2-оос 3 дахин өссөн тул барилгын ажил хийгдэх боломжгүй төсөвт дахин магадлал хийх шаардлгатай талаар гүйцэтгэгч хүсэлт ирүүлж барилгын ажлыг түр зогсоогоод байна. 2022 оны 4 улиралд гүйцэтгэгч барилгын ажлыг огт хийж гүйцэтгээгүй, улсын төсөвт тусгасан хөрөнгийг ашиглаагүй, гэрээний үүргээ биелүүлэн ажиллаагүй тул 2022 оны гэрээ дүгнэх ажлын хэсгийн 2022.11.22-ны өдрийн хурлаар Захиалагчтай байгуулсан гэрээг цуцлах шийдвэр гаргасан.	76.8%
9	3.6.8 МУТЖҮЧ-8.1.1, ЗГҮАХ-3.6.1	Говьсүмбэр аймгийн Даланжаргалан сумаас Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр чиглэлийн 50 км хатуу хучилттай авто замыг барих	20,000.0 Улсын төсөв	5,048.6 13,116.3	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 56 хувьтай байна.	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувьд хүрсэн байна.	<b>АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:</b> <b>2022 он:</b> Улсын төсөвт үлдэгдэл хөрөнгө болох 15,543.0 сая төгрөг тусгагдсан. Даланжаргалан сумаас Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр чиглэлийн 50 км авто замын барилгын ажлыг бүрэн дуусгасан. Улсын комиссын 06/10/22 дугаар дүгнэлтээр ашиглалтад хүлээн авсан.	100%
10	3.6.9 МУТЖҮЧ-8.1.1, ЗГҮАХ-3.6.1	Дашинчилэн-Орхоны гүүр чиглэлийн замыг Мөрөн-Тариалан чиглэлийн авто замтай холбох 112.7 км хатуу хучилттай авто замыг эхлүүлэх	22,000.0 Улсын төсөв		0 хувь	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 20 хувьд хүрсэн байна.	<b>АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:</b> Улсын төсөвт тусгуулахаар санал хүргүүлсэн боловч тусгагдаагүй. Санхүүжилт шийдвэрлэгдээгүй.	-
11	3.6.10 МУТЖҮЧ-8.1.1, ЗГҮАХ-3.6.1	Өвөрхангай аймгийн Бат-Өлзий-Хужирт-Арвайхээр чиглэлийн 101 км хатуу хучилттай авто замыг барих	150,000.0 Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл		0 хувь	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 40 хувьд хүрсэн байна.	<b>АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:</b> 2022 оны Улсын төсөвт Хужирт-Бат-Өлзий чиглэлийн 49 км хатуу хучилттай авто замыг барих <b>11.0 тэрбум төгрөг төлөвлөсөн боловч тодотголоор хасагдаж, 1.3 тэрбум төгрөг болсон.</b> “Мотор сервис” ХХК Орхон голын 220 у/м гүүрийг барьж улсын комиссын №06/05/21 дүгээр дүгнэлтээр <b>ашиглалтад оруулсан.</b> Тодотголоор хасагдсан дүнтэй уялдуулан барилгын ажлын хүрэх түвшингийн хувийг шинэчлэхгүй бол хөрөнгөөс шалтгаалан барилгын ажил зорилтот түвшинд хүрэх боломжгүй нөхцөл үүссэн. 2022 оны батлагдсан төсөвт өртөгт магадлал хийлгэн 2023 оны МУ-ын улсын төсөвт тусгуулсан. Сонгон шалгаруулалт зарлах бэлтгэл ажил хангагдаж байна.	70%
12	3.6.11 МУТЖҮЧ-5.3.3, ЗГҮАХ-3.6.2	Олон улс, улсын чанартай авто зам ашигласны төлбөр авах үйл ажиллагааг цахимжуулах	4,000.0 Улсын төсөв		12 төлбөр авах цэг цахимжсан.	28 төлбөр авах цэг цахимжсан байна.	<b>АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:</b> -Олон улс, улсын чанартай авто замын төлбөр авах цэгийг цахимжуулах ажлын ТЭЗҮ-ийн судалгааг хийх Зөвлөхийг шалгаруулж, гэрээ байгуулсан. Судалгааны ажлын эцсийн шатны тайланг хүлээж авсан. - Нийслэл хотыг тойрсон Эмээлт, Налайх, Хоолтын төлбөр авах цэгт тээврийн хэрэгслийн дугаар таних камер, тоног төхөөрөмжийг суурилуулж, урьдчилж төлөх, төлбөр авах цэгээр нэвтрэх үед төлөх, дараа төлөх гэсэн 3 сонголтоор “Мопрау” “Social pay” “Е-баримт” үйлчилгээг ашиглан цахимаар төлбөр авах үйл ажиллагааг нэвтрүүлсэн. - Орон нутагт байрлах бусад төлбөр авах цэгийн үйл ажиллагааг цахимжуулах ажлын ТЭЗҮ-ийн судалгааг хийж, 2022.08.03-ны өдрийн Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулж 302 дугаар тогтоол гаргуулсан. Цахим системийн тоног төхөөрөмжийг	50%

							орон нутгийн төлбөр авах цэгүүдэд суурьлуулж программ хангамж холбох ажлыг үе шаттай хийж байна.	
13	3.6.12 МУТЖҮЧ-5.3.3, ЗГҮАХ-3.6.3	Замын аюулгүй бүртгэл, нэгдсэн хөгжүүлэх хөдөлгөөний байдлын мэдээллийн системийг	500.0 Гадаадын зээл, тусламж		Системийн судалгаа хийгдсэн.	Системийн хөгжүүлэлтийн 70 хувь хийгдсэн байна.	<b>БТГ:</b> Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын мэдээллийн нэгсдэн систем хөгжүүлэх талаар холбогдох судалгааг хийж зөвлөмж авахаар Цахим, хөгжил, харилцаа холбооны яам, Тагнуулын ерөнхий газарт 12/09 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. Зөвлөмжийг хүлээж байна. ЗХАБ-ын мэдээллийн нэгдсэн систем бүрдүүлэх талаар Дэлхийн банк, Ази, номхон далайн эдийн засаг нийгмийн комиссын замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын ажиглагч байгууллага, БНСУ-ын Койка байгууллагад хүсэлт гаргасны дагуу тээврийн хэрэгслийн мэдээллийн нэгдсэн сиситем бий болгох 14 сая \$-ын төслийг 2023 оноос хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлээд байна. Мөн Ази, номхон далайн эдийн засаг нийгмийн комиссын Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын ажиглагч байгууллага, нэгдсэн системийг бий болгох чиглэлээр чадавхийг сайжруулах төслийг хэрэгжүүлэхээр болсон. Тус төслийг эхлүүлэхээр БНСУ-ын талаас хүсэлт тавьсны дагуу төслийн хамтарсан судалгааг эхлүүлсэн.	30%
14	3.6.13 МУТЖҮЧ-8.1.3, ЗГҮАХ-3.6.3	Нийслэлийн нийтийн тээврийн үйлчилгээнд цахилгаан болон хийн эх үүсвэрээр ажиллах тээврийн хэрэгслийн хэрэглээг нэмэгдүүлж, парк шинэчлэлийг хийх	72,000.0 Улсын төсөв		Шинэчилсэн тээврийн хэрэгсэл байхгүй.	120 тээврийн хэрэгслийг шинэчилсэн байна.	<b>АТБХЗГ:</b> Засгийн газрын 2021 оны 146 тогтоолоор жил бүр 420 тэрбум төгрөгийг Улаанбаатар хотын түгжрэлийг бууруулахад зарцуулахаар шийдвэрлэсний дагуу нийслэлийн 2022 оны төсөвт нийтийн тээврийн үйлчилгээний автобусны парк шинэчлэлт, төлбөрийн системийн шинэчлэлтэд 77260 сая төгрөг зарцуулахаар тусгагдаж 2022 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар улс, нийслэлийн төсвийн хөрөнгөөр 145 шинэ тээврийн хэрэгслээр парк шинэчлэлт хийсэн. Үүнээс цахилгаан хөдөлгүүртэй 50, дизель хөдөлгүүртэй 60, цахилгаан хөдөлгүүртэй давхар 10, сургуулийн хүүхдийн 25 автобус байна. Стандартын шаардлага хангасан, 24 болон түүнээс дээш хүний суудалтай, 45 болон түүнээс дээш зорчигчийн багтаамжтай, үйлдвэрлэснээс хойш зургаа хүртэл жил ашиглагдсан нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээний зориулалт бүхий автобусыг 2024 оныг дуустал гаалийн болон нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлүүлэх хуулийн төслийг УИХ-д өргөн мэдүүлснийг 2023 оны төсвийн тухай хуулийн төсөлтэй хамт хэлэлцэгдэн дэмжигдсэн. Нийслэлийн нийтийн тээврийн парк шинэчлэлд 272 тэрбум төгрөг зарцуулахаар 2022-2023 оны улсын төсөвт тусгагдсан. Нийслэлийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар нийтийн тээврийн парк шинэчлэлийн ажлын хүрээнд БНХАУ-аас 2023.01.05-нд 100 автобус, хоёрдугаар сарын эхээр 124 автобус оруулж ирнэ	100%
15	3.6.14 МУТЖҮЧ-8.1.3, ЗГҮАХ-3.6.3	Цахилгаан болон байгалийн хийн хөдөлгүүртэй тээврийн хэрэгслийг цэнэглэх сүлжээг шатахуун түгээх станц, үйлчилгээний газруудыг түшиглэн төр-хувийн хэвшлийн түншлэлээр байгуулах	108,000.0 Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл		Цахилгаан болон байгалийн хийн хөдөлгүүртэй тээврийн хэрэгслийг цэнэглэх цэг байхгүй.	Цахилгаанаар цэнэглэх 20 цэг, хийгээр цэнэглэх 10 станц байгуулсан байна.	<b>АТБХЗГ:</b> Энэхүү арга хэмжээг ЗТХС, 21 аймаг, нийслэлийн Засаг даргатай 2022 онд хамтран ажиллах гэрээнд тусгасан. Улсын хэмжээнд 20-60 квт-ын хүчин чадалтай цахилгаан автомашин цэнэглэх 25, өндөр хүчин чадалтай их багтаамжийн цахилгаан автобус цэнэглэх 11, автотээврийн хэрэгслийг хийгээр цэнэглэх станц 21 аймагт 80, Улаанбаатар хотод 54-г үйлчилгээнд ашиглаж байна. Нийслэлийн 8 байршилд шинээр өндөр хүчин чадалтай цахилгаан тээврийн хэрэгсэл цэнэглэх 25 станц барих санхүүжилтийг 2023 оны Агаар, орчны бохирдлыг бууруулах сангийн хөрөнгөөс шийдвэрлүүлэхээр ажиллаж байна.	100%
16	3.6.15 МУТЖҮЧ-8.1.3, ЗГҮАХ-3.6.3	3 аймгийн төвд зорчигч тээврийн авто буудал байгуулах	7,500.0 Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл		Техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөл хийгдсэн.	3 аймгийн төвд авто буудал ашиглалтад оруулсан байна.	<b>АТБХЗГ:</b> 1. Улсын төсвийн 5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар 2022-2023 онд Орхон аймагт автобуудал барих төсөл хэрэгжиж байна. Автобуудлын барилга угсралтын ажил 20%-ийн гүйцэтгэлтэй, төлөвлөгөөний дагуу хоцрогдолгүй явж байна. 2. "Зорчигч тээврийн Ховд" ХХК нь компанийн өөрийн хөрөнгө оруулалтаар Ховд аймагт автобуудал барьж байна. Барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэл 85%-тай, энэ онд багтаан ашиглалтад оруулах төлөвлөгөөтэй байна. 3. "Бүрд чандмань" ХХК Хэнтий аймгийн Хэрлэн сумд автобуудал, мөн "Өв хангамж групп" ХХК нь Говьсүмбэр аймагт автобуудал барих хамтран ажиллах гэрээг	50%

							“Автотээврийн үндэсний төв” ТӨҮГ-тай байгуулсан. 2023 оноос барилгын ажил эхлүүлэхээр гэрээг байгуулаад байна.	
17	3.6.16 МУТЖҮЧ-4.2.10, ЗГҮАХ-3.6.4	4 улстай агаарын харилцааны хэлэлцээр байгуулж, 1 улстай нислэгийн цэг, давтамжийг нэмэгдүүлсэн байх	-	39 оронтой агаарын харилцааны хэлэлцээр байгуулсан.	43 оронтой агаарын харилцааны хэлэлцээр байгуулсан байна.	100%	<p><b>ИНБХЗГ, ИНЕГ:</b>  <u>Бүгд Найрамдах Узбекистан Улс</u>  “Агаарын харилцааны тухай” Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Узбекистан Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрт Гадаад харилцааны Дэд сайдын 2022 оны 06 дугаар сард БНУ-д хийх албан ёсны айлчлалын үеэр гарын үсэг зурж, байгуулах саналыг 2022.05.06-ны өдрийн 01/2120 тоот албан бичгээр ГХЯ-д хүргүүлсэн. Узбекистаны талаас айлчлалын үеэр хэлэлцээр байгуулах боломжгүй талаар хариу ирүүлсэнтэй холбогдуулан хэлэлцээрийг ойрын хугацаанд байгуулахаар тохиролцож, хоёр улсын холбогдох яамд хооронд Протокол үйлдсэн. Протоколоор тохиролцсоны дагуу Агаарын харилцааны тухай хэлэлцээрийн үзэглэсэн төсөлд монголын талаас зохих өөрчлөлт оруулж, узбекистаны талд Гадаад харилцааны яамаар уламжлуулан хүргүүлсэн.  <u>Бүгд Найрамдах Унгар Улс, Бүгд Найрамдах Латви Улс</u>  -“Агаарын харилцааны тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Латви Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр”-ийн төслийг эцэслэн тохирч, Агаарын харилцааны хурал (ICAN 2022)-ын дараа 12 дугаар сард багтаан үзэглэхээр тохиролцсон.  - Агаарын харилцааны тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Унгар Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн төслийг 2022.10.21-ний өдөр цахимаар үзэглэж, хэлэлцээрийн төслийг дипломат шугамаар солилцсон. Хэлэлцээрийн үзэглэсэн төсөлд Засгийн газрын гишүүдээс 2022.12.08-ны өдрийн 01/5671 тоот албан бичгээр санал авахаар хүргүүлсэн.  <u>Бүгд Найрамдах Итали Улс, Бүгд Найрамдах Словени Улс</u>  “Агаарын харилцааны тухай” Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд найрамдах Словени Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Итали Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн төслийг Словени, Италийн талд тус тус уламжлуулахаар 2022.05.04-ний өдрийн 01/2035 тоот албан бичгээр ГХЯ-д хүргүүлсэн. ГХЯ-аас хэлэлцээрийн төслийг 2022.05.11-ний өдрийн цахим шуудангаар Вена дахь ЭСЯ-нд илгээсэн. Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллагын 41 дүгээр Ассамблейн чуулганы үеэр Словени, Италийн талтай агаарын харилцааны уулзалт хийхээр төлөвлөсөн.  <u>Америкийн Нэгдсэн Улс</u>  -Америкийн талтай эцэслэн тохиролцсон “Агаарын тээврийн тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Америкийн Нэгдсэн Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн төсөлд Засгийн газрын гишүүдээс санал авч тусган, 2022.11.30-ны өдрийн 01/5529 тоот албан бичгээр ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн. “Агаарын тээврийн тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Америкийн Нэгдсэн Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн төслийг Засгийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 07-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн дэмжиж, хэлэлцээрт гарын үсэг зурах эрхийг Зам, тээврийн хөгжлийн сайд С.Бямбацогтод олгох Ерөнхий сайдын захирамж гаргахаар тогтсон.  <u>Бүгд Найрамдах Грек Улс</u>  Грекийн талтай үзэглэсэн Агаарын харилцааны хэлэлцээрийн төслийн монгол хэл дээрх албан орчуулгыг хянан баталгаажуулж, Грекийн талд дипломат шугамаар хүргүүлэх хүсэлтийг ИНЕГ-ын 2022.03.03-ны өдрийн 01/314 тоот албан бичгээр ГХЯ-д хүргүүлсэн.  -Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллагын Агаарын харилцааны хурал (ICAN 2022)-ын хүрээнд ИБУИНУ-ын талтай цахим хэлэлцээ хийж, “Агаарын харилцааны тухай Монгол Улсын Засгийн газар, ИБУИНУ-ын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр”-ийн төслийг 2022.12.08-ны өдөр үзэглэсэн.  <b>Нислэгийн цэг, давтамж нэмэгдүүлэх:</b>  Монгол-Япон хоорондын нислэгийн давтамж долоо хоногийн 13.5 нэгж буюу 13 хүртэлх давтамж, үүнээс 7 давтамж нь Улаанбаатар-Токио чиглэлд ашиглагдаж</p>	

						байсныг долоо хоногийн 9000 суудлын багтаамж, 30 хүртэлх давтамж болгон нэмэгдүүлсэн. Улаанбаатар-Сүүл-Улаанбаатар чиглэлд томилогдсон агаарын тээвэрлэгчид Солонгосын талаас цар тахлын нөхцөл байдлаас шалтгаалж долоо хоногт 3 удаагийн хуваарьт нислэгийн зөвшөөрөл олгож байсныг 2022 оны 05 дугаар сард 7 болгон нэмэгдүүлсэн. Хятадын талын цар тахлын хязгаарлалтаас шалтгаалан хоёр улсын хооронд 14 хоногт 2 тал 1, 1 удаа нислэг гүйцэтгэж байсныг долоо хоногт 2 тал тус бүр 3 удаа болгон нэмэгдүүлсэн. Монголын талаас "МИАТ" ТӨХК Улаанбаатар-Гуанжоу чиглэлд долоо хоногт 2 удаа, "Аэромонголиа" ХХК Улаанбаатар-Хөх хот чиглэлд долоо хоногт 1 удаа нислэг гүйцэтгэж байна. -Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллагын Агаарын харилцааны хурал (ICAN 2022)-ын хүрээнд Тайландын талтай 2022.12.07-ны өдөр хэргийг, ачаа тээврийн нислэгийн давтамжийг долоо хоногт тус бүр 7 удаа болгон нэмэгдүүлсэн. Малайзын талтай аяллын дугаар хамтран ашиглах зохицуулалтыг 2022.12.08-ны өдөр тохирсон.	
18	3.6.17 ЗГҮАХ-3.6.4	Агаарын навигацийн үйлчилгээний техник, технологийг шинэчлэх	7,300.0 Улсын төсөв	Агаарын навигацийн үйлчилгээний тоног төхөөрөмжийн шинэчлэлийг шат дараатайгаар хийж гүйцэтгэж байна.	Бүсийн хөдөлгөөний удирдлага /АТМ/-ын тогтолцоог шинэчилж, шинэчлэлийг үргэлжлүүлнэ	<b>ИНБХЗГ, ИНЕГ:</b> Агаарын навигацийн үйлчилгээний техник технологийг шинэчлэх ажлын хүрээнд 2022 онд дараах ажлуудыг гүйцэтгэхээр санхүүжилтийг Зам, тээврийн хөгжлийн сайд, Сангийн сайдын 2022.01.19-ний өдрийн А/17/16 дугаар хамтарсан тушаалаар шийдвэрлэсэн бөгөөд ажлын явц дараах байдалтай байна. Үүнд: - Агаарын навигацийн үйлчилгээний тоног төхөөрөмжүүдийн тэжээлийн системийн батарей 436 ширхэг /УБ,Төв, Хөвсгөл, Хэнтий, Сүхбаатар, Дорноговь, Өмнөговь, Баянхонгор/ 238.4 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ИНЕГ/202202018/01/01 дугаартай тендерийг 2022.03.01-ний өдөр зарлаж, худалдан авалтыг амжилттай хийсэн. - Нислэгийн ярианы бичлэгийн системийг нийлүүлж, суурилуулах 1 иж бүрдэл /Баянхонгор/, 33.0 сая төгрөгийн өртөгтэй ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ИНЕГ/202202019/01/01 дугаартай тендерийг 2022.03.01-ний өдөр зарлаж, 2022.04.01-ний өдөр нээж, үнэлсэн. Тендерт "Комплекс сити" ХХК шалгарч, бараа нийлүүлэх гэрээ байгуулсан. Гэрээний дагуу 2022.05.09-ний өдрийн тоног төхөөрөмжийг хүлээн авсан. -Нислэгийн хөдөлгөөний удирдагчийн аэродромын дадлагажуур /Улаанбаатар/-3.0 тэрбум /энэ онд санхүүжих дүн 1.0 тэрбум төгрөг/ төгрөгийн өртөг бүхий ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ИНЕГ/202202021/01/01 дугаартай тендерийг 2022.03.02-ны өдөр зарлаж, 2022.04.01-ний өдөр нээж үнэлсэн боловч шаардлага хангасан оролцогч оролцоогүй. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу тендерийг дахин зарлаагүй. - Агаарын навигацийн холбооны станцуудыг баталгаажуулах хэмжүүрийн багаж нийлүүлэх 2 иж бүрдэл /Баруун, зүүн бүс/-240.0 сая төгрөгийн өртөг бүхий ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ИНЕГ/202202020/01/01 дугаартай тендерийг 2022.03.02-ны өдөр зарлаж, 2022.04.04-ний өдөр нээж тендерийг үнэлсэн. Тендерт "BLUE VIEW" ХХК шалгарч, бараа нийлүүлэх гэрээг 2022.04.26-ны өдөр байгуулсан. Хэмжүүрийн багажийг гэрээний хугацаанд хүлээн авсан. Мөн Монгол Улсын агаарын зайн дээд, доод агаарын замуудыг нэгтгэж уламжлалт (чиг шулуун) агаарын зам 33, үзүүлэлтэд тулгуурласан (RNAV-5) агаарын зам 16 нийт 49 агаарын замыг 2022 оны 10 дугаар сарын 06-ны өдрөөс ашиглаж эхэлсэн. Агаарын навигацийн үйлчилгээний нэгдсэн сүлжээ (VPN)-ний тоног төхөөрөмжийг орон нутаг болон алслагдсан байгууламжуудад нийт 24 байрлалаас 15 байрлалд суурилуулсан. Монгол Улсын нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээнд ажиглалтын удирдлагатай 4 сектор, процедур удирдлагатай 2 сектор ашиглаж байсныг 2022 оны 10 дугаар сарын 06-ны өдрөөс ажиглалтын удирдлагатай 5 сектор, процедур удирдлагатай 1 сектор болгож шинэчилсэн.	100%
19	3.6.18	Орон нутаг дахь ашиглагдахгүй болсон нисэх буудал, агаарын	1,911.0	25 зурвас ашиглагдаж байна.	116 зурвасыг сэргээн	<b>ИНБХЗГ, ИНЕГ:</b> Орон нутагт нийт 59 байршилд бага оврын агаарын хөлөг хөөрч, буух түр зурвасын талбайг сонгон баталгаажуулсан. Мөн аж ахуй нэгж байгууллагаас ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу "Скай Резорт" ХХК-ийн цанын бааз, "Интермед" эмнэлэгт	100%

	МУТЖҮЧ-8.1.6, ЗГҮАХ-3.6.4	хөлөг хөөрч буух зурвас, талбайг сэргээн сайжруулж, ерөнхий зориулалтын нисэхэд ашиглах	Улсын төсөв			сайжруулсан байна.	нисдэг тэрэг хөөрч, буух талбайн /вертодром/ үзлэг шалгалт хийж мэргэжлийн зөвлөгөө өгч ажилласан. 2022.12.14-ний өдрийн байдлаар ерөнхий зориулалтын нисэхэд ашиглах бага оврын агаарын хөлөг хөөрч буух түр зурвас талбай 13 аймгийн 55 байршилд цэг сонгосон ба 4 аймгийн 7 байршилд цэг сонгоогүй үлдээд байна. Мөн Бага оврын агаарын хөлөг хөөрч буух түр зурвас талбайг Хөвсгөл аймгийн Ринчэнлхүмбэ суманд эхлүүлсэн, Ховд аймгийн Чандмань суманд байгуулан хүлээн авсан.	
20	3.6.19 МУТЖҮЧ-8.1.1, ЗГҮАХ-3.6.1	Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 202.4 км авто замын өргөтгөлийн 2 дугаар үе шатны барилгын ажлыг дуусгах	188,350.0 Гадаадын зээл, тусламж	104,860.21 ЕСБХБ-51,527,005.3 USD АХБ-58,549,267.6 USD	Гэрээ байгуулагдсан.	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувьд хүрсэн байна.	<b>АЗБХЗГ:</b> - Азийн хөгжлийн банкны хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжиж буй Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 204.2 км авто замын өргөтгөл шинэчлэлтийн ажлыг 2022.03.15-ны өдрөөс эхлүүлсэн. Зам барилгын ажлын талбай дээр 380 гаруй инженер техникийн ажилчид, 250 орчим техник, тоног төхөөрөмж ажиллаж байгаа бөгөөд нийт 5 багц хэсгийн барилгын ажил Багц 1-1 хэсэг 96.16%, Багц 1-2 хэсэг 89%, Багц 1-3 хэсэг 99.5%, Багц 1-4 хэсэг 52.3%, Багц 1-5 хэсэг 99.9%-ийн гүйцэтгэлтэй тус тус хэрэгжиж байна Төслийн ажил <b>82%-ийн гүйцэтгэлтэй</b> байна. - Европын сэргээн босголтын банкны хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжиж буй Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 202.4 км авто замын өргөтгөлийн барилгын ажлыг 2022.03.15-ны өдрөөс эхлүүлсэн. Энэхүү төслийн хүрээнд 2022 онд барилгын ажлын талбай дээр 736 гаруй инженер техникийн ажилчид, 317 техник, тоног төхөөрөмж ажиллаж байгаа бөгөөд нийт 5 багц хэсгийн барилгын ажлын гүйцэтгэл Багц 1 хэсэг 85.7%, Багц 2 хэсэг 47%, Багц 3 хэсэг 45%, Багц 4 хэсэг 60%, Багц 5 хэсэг 62%-ийн гүйцэтгэлтэй тус тус хэрэгжиж байна. Төслийн ажил 60%-ийн гүйцэтгэлтэй байна.	72%
21	3.6.20 МУТЖҮЧ-8.1.1, ЗГҮАХ-3.6.1	“Баруун босоо тэнхлэгийн авто замыг хөгжүүлэх төсөл”-ийн зам барилгын ажлын Багц 1-4 хэсэг буюу Цагааннуур-Улаанбайшинт чиглэлийн 25.8 км хатуу хучилттай авто замын барилгын ажлыг гүйцэтгэх	12,600.0 Гадаадын зээл, тусламж	8,238.9 5,963,127.2 USD	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 15 хувьтай байна.	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувьд хүрсэн байна.	<b>АЗБХЗГ:</b> Цагааннуур-Улаанбайшинт чиглэлийн 25.8 км хатуу хучилттай авто замын барилгын ажил бүрэн дуусч 06/13/22 дугаар дүгнэлтээр ашиглалтад хүлээн авсан.	100%
22	3.6.21 МУТЖҮЧ-8.1.1, ЗГҮАХ-3.6.1	“Нутгийн зам төсөл”-ийг хэрэгжүүлж, 554 км хатуу хучилттай авто замыг барих ажлыг эхлүүлэх	30,065.7 Гадаадын зээл, тусламж	0	0 хувь	Төслийн гүйцэтгэл 30 хувьд хүрсэн байна.	<b>АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:</b> Нутгийн зам төслийн хүрээнд он дамжин нийт 5 сумдын төвийг холбох 155.79 км авто замын төсөл, арга хэмжээ хэрэгжсэн. Үүнд: Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумыг холбох 7 км авто зам 56%, Хөвсгөл аймгийн Тариалан сумын холбох 6.3 км 35.8%, Дархан-Уул аймгийн Шарын гол сумын төвийг холбох 22.89 км авто зам 100%, Төв аймгийн Мөнгөнморьт сумыг холбох 60 км авто замын барилгын ажлын явц 72%-ийн гүйцэтгэлтэй он дамжин хэрэгжиж байна. Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумыг холбох 59.6 км зам барилгын ажил бүрэн дуусаж улсын ашиглалтад оруулсан. Нутгийн зам төслийн хүрээнд 4 сумын төвийн холбох төслийг Дэлхийн банк, Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр, 10 сумыг холбох авто замын төслийг Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2022 онд хэрэгжүүлэхээр хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийг шийдвэрлүүлсэн. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжих 10 төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж, зам барилгын ажлыг эхлүүлэхээр төлөвлөн бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна. Үүнд: <b>Гадаадын зээл, тусламжийн санхүүжилтээр /нийт 4 төсөл, арга хэмжээний 89.54 км авто зам/:</b> ➢ Архангай аймгийн Булган сумыг холбох 35 км, Өвөрхангай аймгийн Есөнзүйл сумыг холбох 16 км авто замын төслийг Дэлхий банкны Олон улсын сэргээн босголт, хөгжлийн банкны санхүүжилтээр хэрэгжүүлэхээр санал хүргүүлсэн. ➢ Ховд аймгийн Ховд сумыг холбох 18.776 км, Эрдэнэбүрэн сумыг холбох 19.78 км авто замын төслийг Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэж, тухайн төслийн гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулахаар худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж байна.	100%

						<p><b>Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар /нийт 10 төсөл, арга хэмжээний 566.4 км авто зам/:</b>  Монгол Улсын 2022 оны Төсвийн тухай хуульд Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын багцад тусгагдсан дараах барилгын ажлыг шинээр эхлүүлсэн.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➢ Төв аймгийн Угтаалцайдам, Цээл, Заамар сумдыг холбох 122.4 км авто замын 4 багц ажил-5-31%,</li> <li>➢ Ховд аймгийн Чандмань сумыг холбох 56.9 км авто зам-18.2%,</li> <li>➢ Хэнтий аймгийн Өмнөдэлгэр сумыг холбох 52.5 км-34%, Батноров, Норовлин сумдыг холбох 130 км авто замын 2 багц ажил-52%,</li> <li>➢ Өвөрхангай аймгийн Бат-Өлзий сумыг холбох 49 км авто зам-6%,</li> <li>➢ Булган аймгийн Хишиг-Өндөр сумыг холбох 31.08 км авто зам-2%,</li> <li>➢ Дорнод аймгийн Чойбалсан сумыг холбох 124.5 км авто замын гүйцэтгэчийг сонгон шалгаруулахаар худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж байна.</li> </ul> <p>Төслийн хэрэгжилт:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➢ Хөнгөвчилсэн хучилттай авто зам барих нийт 19 төсөл, арга хэмжээ-21%</li> <li>➢ Олон улсын чанартай хатуу хучилттай авто зам барих нийт 5 төсөл, арга хэмжээ-8%</li> <li>➢ Олон улсын чанартай хатуу хучилттай авто зам дагуу холбогдох нийт 14 төсөл, арга хэмжээ-50%-тай байна.</li> </ul>		
23	3.6.22 МУТЖУЧ-8.1.1, ЗГҮАХ-3.6.2	Улаанбаатар - Арвайхээр чиглэлийн 57.56 км хатуу хучилттай авто замын их засварын ажил хийх	11,280.0 Гадаадын зээл, тусламж	4,978.9 9,355,72 1.2 USD	Гэрээ байгуулагдсан.	Их засварын ажлын гүйцэтгэл 100 хувьд хүрсэн байна.	<p><b>АЗБХЗГ, “ЗТХТ” ТӨҮГ:</b>  Барилгын ажлыг эхлүүлэх бэлтгэлийн хүрээнд 2022 оны барилгын ажлын төлөвлөгөөг баталсан. Мөн гадаадаас авах ажиллах хүчний зөвшөөрлийг Хөдөлмөр, ниймгийн хамгааллын яам болон Гадаадын иргэн, харьяатын газраар гаргуулсан. Зам барилгын ажлыг 2022.03.15-ны өдөр эхлүүлсэн Талбай дээр 139 хүн хүч, 47 машин механизм ажилласан. Улаанбаатар-Арвайхээр чиглэлийн 57.2 км авто замын их засвар, шинэчлэлтийн ажил дуусч 2022.11.30-ны өдөр комисс ажиллаж, ашиглалтад хүлээн авсан.</p>	100%
24	3.6.23 ЗГҮАХ-3.6.1	Өмнөговь аймгийн Ханхонгор сумын Тавантолгой-Барууннаран чиглэлийн 32 км авто замын төгсгөлөөс “Цагаандэл уул” хилийн боомт хүртэлх 270 км тусгай зориулалтын авто замыг барих	250,000.0 Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл		Концессын гэрээ байгуулагдсан.	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 70 хувьд хүрсэн байна.	<p><b>АЗБХЗГ:</b>  2019 онд концессын гэрээ хүчин төгөлдөр болсон ч орон нутгаас авто замын зурвас газар эзэмшүүлэх зөвшөөрөл олгогдоогүйгээс зам барилгын ажил цагаанд ороод байсан бөгөөд Өмнөговь аймгийн Хүрмэн сумын Засаг даргын 2022.01.26-ны өдрийн “Газар эзэмших эрх олгох тухай” А/05 дугаар захирамж гарснаар гүйцэтгэгч компани зам барилгын ажлыг эхлүүлэхээр нүүлгэн шилжүүлэлтийн ажил эхэлсэн боловч нутгийн иргэд, малчдын эсэргүүцэлтэй тулгаран, тодорхойгүй нөхцөл байдал үүссэн. Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын тушаалаар томилогдсон ажлын хэсэг болон ХЗДХ-ийн сайдаар ахлуулсан ажлын хэсэг 2022 оны 3, 4 сард газар дээр нь ажиллаж, ард иргэдтэй уулзалт хийсэн. Үүний дараа Ерөнхий сайд 2022.05.26-наас 27-ны өдрүүдэд Өмнөговь аймагт ажиллаж, ард иргэдтэй уулзаж, санал хүсэлтийг нь сонссоны үндсэн дээр Цагаандэл-Уул боомт нээхээр шийдвэрлэсэн Засгийн газрын 2014 оны 46 дугаар тогтоолыг түдгэлзүүлэх асуудлыг Засгийн газрын 2022.05.31-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, Цагаандэл Уул боомтын асуудлыг Өмнийн говийн хөгжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн санал, дүгнэлт гаргуулах ажлыг зохион байгуулахыг Сангийн сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын үүрэг хариуцагч Б.Жавхлан, ЗТХ-ын сайд Л.Халтар нарт даалгасан. Түүнчлэн Ерөнхий сайд 2022.07.20-ны өдөр 107 дугаар захирамж гарган, Засгийн газрын гишүүд, холбогдох агентлагын дарга нараас бүрдсэн Цагаандэл-Уул боомтыг нээн ажиллуулахад тулгамдаж буй асуудлыг судалж танилцуулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг байгуулсан. Мөн ЭЗХЯ дээр уг ажлын хэсэгт дэмжлэг үзүүлэх дэд ажлын хэсэг байгуулан ажиллаж байна.</p>	-
25	3.6.24 ЗГҮАХ- 3.6.1	Дорнод аймгийн Хэрлэн сумаас Хавиргын боомт чиглэлийн 124.5 км хатуу хучилттай авто замыг барих ажлыг эхлүүлэх	26,900.0 Улсын төсөв		Техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөл хийгдсэн.	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 20 хувьд хүрсэн байна.	<p><b>АЗБХЗГ:</b>  <b>МУ-ын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар санхүүжилт хасагдаж, 20.8 тэрбум төгрөг төлөвлөснийг 2.5 тэрбум төгрөг болгон баталсан.</b>  Төрийн худалдан авах ажиллагааны газар сонгон шалгаруулалтыг 3 удаа зарласан. Сүүлийн тендерийн нээлт 2022.09.13-нд нээсэн нэг ч оролцогч оролцоогүй байна. Тус ажлын төсөвт өртгийг дахин магадлалаар оруулж, 2023 оны улсын төсөвт санхүүжилтийг суулгасан.</p>	-



26	3.6.25 ЗГҮАХ-3.6.1	Хэнтий аймгийн Норовлин-Дорнод аймгийн Баян-Уул-Ульхан боомт чиглэлийн 124 км хатуу хучилттай авто замыг барих	140,000.0 Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл	Эхний 71 км авто замын зураг, төсвийг 2021 онд боловсруулсан байна.	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувьд хүрсэн байна.	<b>АЗБХЗГ:</b> Норовлин сумаас Баян-Уул чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 68.3 км /Хэнтий, Норовлин сум, Дорнод, Баян-уул сум/ төслийн худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж 2022.04.28-ны өдөр Монгол зам групп ХХК, Голд өлзийт ХХК-ийн түншлэлтэй гэрээ байгуулсан. Харин Баян-Уул сумаас Ульхан боомт хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, 50 км /Дорнод, Баян-Уул сум/ төслийн гүйцэтгэчийг сонгон шалгаруулах тендерийг зохион байгуулж 2022.05.23-ний өдөр Түм-Арвижих ХХК-д гэрээ байгуулах эрх олгосон. Гэвч Түм-Арвижих ХХК нь шаардлага хангасан гүйцэтгэлийн баталгааг тендерийн хүчинтэй хугацаанд багтаан ирүүлээгүй тул хүчингүй болсон. Иймд 2022.06.08-ны өдөр дахин зарласан ба нээхэд 2 оролцогч оролцсон бөгөөд үнэлэхэд шаардлагад нийцээгүй тул дахин 2022.07.20-ны өдөр зарласан. Тендерийг нээхэд мөн адил 2 оролцогч оролцсон ба үнэлэхэд шаардлагад нийцээгүй. Үнэлгээний хорооны шийдвэрт гомдол гарсан бөгөөд Сангийн яамнаас дахин үнэлэх шийдвэр ирүүлсэн ба Үнэлгээг хийж байна. <b>2022 оны Улсын төсөвт 9.0 тэрбум төгрөг төлөвлөсөн боловч тодотголоор хасагдаж, 2.5 тэрбум төгрөг тусгагдсан. 2022 онд гүйцэтгэчийг сонгон шалгаруулах тендерийг 6 удаа зарласан боловч гүйцэтгэгч шалгараагүй, тендер амжилтгүй болсон.</b> 2023 онд дахин тендер зарлана. Төсвийг 2023 оны улсын төсөвт нэмэгдүүлж батлуулсан.	-
27	3.6.26 ЗГҮАХ-3.6.1	Орхон-Хишиг-Өндөр-Гурванбулаг сум чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын үргэлжлэл 99.7 км авто замыг барьж эхлүүлэх /Булган/	16,400.0 Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл	Зураг, төсөв батлагдсан.	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 15 хувьд хүрсэн байна.	100%	
28	3.6.27 ЗГҮАХ-3.6.1	Зүүнбаян-Ханги чиглэлийн 269 км төмөр замын төсөл хэрэгжүүлэх /Дорноговийн Зүүнбаян, Улаанбадрах, Хөвсгөл, Хатанбулаг сум/	300,000.0 Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл	Техник, эдийн засгийн урьдчилсан судалгаа хийгдсэн.	Техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг, төсөв боловсруулсан байна.	100%	
29	3.6.28	Уул уурхайн болон бусад ачааг экспортлох төмөр	500.0	-	Шаардлагатай бүтээн	<b>БТГ, АТБХЗГ:</b>	100%

	ЗГҮАХ- 3.6.3	замын дамжлагын тээвэр зохион байгуулалтын тооцоо судалгааг хийх, хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх	Улсын төсөв			байгуулалтын ажлын эхлүүлсэн байна.	<p>“Тавантолгойн нүүрсний бүлэг ордын дэд бүтцийг бүрдүүлж, нүүрс баяжуулах үйлдвэр”-ийг ашиглалтад оруулсны дараа автотээвэр, төмөр зам руу ачилт хийнэ. Чингэлэгт тээврийн терминал байгуулах тухай Засгийн газрын 2021.07.02-ны өдрийн 185 дугаар тогтоолын хүрээнд "Энержи ресурс" ХХК, "Эрдэнэс Тавантолгой" ХК, "Тавантолгой" ХК-ийн хөрөнгөөр Гашуунсухайт боомтод үерийн далан, чингэлэг тээвэр, урт болон богинын тээврийн зам талбайн ажил хийгдэж, барилга байгууламж, инженерийн шугам сүлжээний бүтээн байгуулалт төлөвлөгөөний дагуу гүйцэтгэсэн. <b>Жилдээ 10,0 сая тн чингэлэгтэй нүүрс шилжүүлэн ачих хүчин чадалтай уг терминал 2021.09.20-нд ашиглалтад орсон.</b></p> <p>Өмнөговь аймгийн Цогтцэций суманд Холимог тээврийн логистикийн төвийн зураг төсөл, ТЭЗҮ боловсруулахад шаардагдах 800 сая төгрөгийн санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэх саналыг 2021.11.24-ны өдрийн 01/5304 тоот албан бичгээр БХБЯ-нд хүргүүлсэн.</p> <p>Чингэлэгт тээврийн терминал байгуулах тухай Засгийн газрын 2021 оны 07 дугаар сарын 2-ны өдрийн 185 дугаар тогтоолын хүрээнд <b>Шивээхүрэн боомтод чингэлэг тээврийн терминал байгуулах ажлыг “Монголын Алт” ХХК хийж гүйцэтгэн ашиглалтад оруулсан.</b></p> <p>Тавантолгой холимог тээврийн логистикийн төв байгуулах ТЭЗҮ боловсруулах хөрөнгө шийдэх чиглэлээр "Эрдэнэс таван толгой" ХК дээр ажлын хэсэг байгуулагдсан. Тавантолгойн холимог тээврийн логистикийн төв байгуулах ТЭЗҮ-г боловсруулж логистикийн төвийн барилгын ажлыг эхлүүлсэн. Барилгын ажлын гүйцэтгэгчээр "Бодь интернэйшнл" ХХК ажиллаж байгаа бөгөөд ажлын явц 40%-тай явагдаж байна.</p>	
30	3.6.29 ЗГҮАХ- 3.6.1	Сүхбаатар аймгийн Баруун-Урт-Эрдэнэцагаан-Бичигт боомт чиглэлийн тусгай зориулалтын авто замын барилгын ажлыг эхлүүлэх	Төр-хувийн хэвшлийн түншлэл	Гэрээ байгуулагдсан.	Авто замын барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувьд хүрсэн байна.	<p><b>БТГ, АЗБХЗГ:</b></p> <p>Төрийн худалдан авах ажиллагааны газраас уралдаант шалгаруулалтын баримт бичиг боловсруулах ажлын хэсэг байгуулахаар тус яамнаас ажлын хэсэгт ажиллах албан тушаалтны нэрийг авсан. ЗГХЭГ-аас концесс, төрийн хувийн хэвшлийн чиг үүргийг ЭЗХЯ хариуцах болсонтой холбогдуулан ТХААГ-т буй төслүүдийн мэдээллийг хүлээлцэх хамтарсан ажлын хэсэг байгуулан ажиллаж байгаатай холбогдуулан ажлын хэсэг байгуулах ажил түр хойшлогдсон байна. Шинэ сэргэлтийн бодлогод тусгагдсан төслүүдийн явц байдлын талаар хуваарь гарган Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулах шийдвэрийн дагуу 2022.03.30-ны өдрийн ЗГ-ын хуралдаанд танилцуулсан. Засгийн газрын хуралдаанаас өгсөн үүрэг даалгаврын дагуу "Баруун-Урт-Бичигт чиглэлийн авто зам төсөл"-ийн зардал, үр ашгийн тооцоог 2 хувилбараар боловсруулж, товч танилцуулга, мэдээллийн хамт 2022.05.11-ний 03/2161 тоот албан бичгээр ЭЗХЯ-нд хүргүүлсэн. <b>Засгийн газрын 2022.05.04-ны өдрийн 179 дүгээр тогтоолоор БУ-Бичигт чиглэлийн замын концесс олгох уралдаант шалгаруулалтыг зохион байгуулахыг ТХААГ-т даалгасан.</b> ТХААГ-аас ирүүлсэн албан бичгийн дагуу 2020.06.22-ны өдөр концесс олгох ажлын хэсэгт ажиллах албан тушаалтны нэрсийг хүргүүлсэн бөгөөд ажлын хэсэг байгуулагдсан боловч <b>тус газраас өнөөдрийг хүртэл ажлын хэсгийн хуралдааныг зарлах ажлыг зохион байгуулаагүй,</b> хүлээгдэж байна.</p>		
31	3.6.30 ЗГҮАХ- 3.6.1	Арц суурь-Шивээ хүрэн төмөр замын техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөл боловсруулах	12,000.0 Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл		Техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөл боловсруулж, трасс батлагдсан байна.	<p><b>ТЗДТБХЗГ:</b></p> <p>Засгийн газрын 2022 оны 105 дугаар тогтоолоор тус чиглэлийн төмөр замыг зураг төсөл боловсруулах-барих-ашиглах-шилжүүлэхээр концессын зүйлийн жагсаалтад оруулсан.</p> <p>Засгийн газрын 2022 оны 116 дугаар тогтоолоор Арцсуурь-Нарийнсухайт-Шивээхүрэн чиглэлийн төмөр замыг төслийг хэрэгжүүлэх тусгай зориулалтын "Арцсуурь-Нарийнсухайт-Шивээхүрэн" ХХК байгуулан Концессын "зураг төсөл боловсруулах-барих-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр төслийг хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулах, хамтран ажиллах сонирхол бүхий гадаад, дотоодын хуулийн этгээдтэй хэлэлцээ хийх, сонгон шалгаруулах ажлыг зохион байгуулахыг "Монголын төмөр зам" ТӨХК-д даалгасан бөгөөд хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.</p> <p>Концессын зүйлийн жагсаалтад оруулсан. "МТЗ" ТӨҮГ-т концесс эзэмших эрхийг олгосон. Тус газраас концесст хөрөнгө оруулах, хамтран хэрэгжүүлэх байгууллагыг сонгон шалгаруулж, гэрээ хийхээр ажиллаж байна.</p>		

32	3.6.31 ЗГҮАХ-3.6.1	Ховд-Улаангом чиглэлийн 163.3 км хатуу хучилттай авто замыг барих	62,054.0 Улсын төсөв		Техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг, төсөв хийгдсэн.	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 40 хувьд хүрсэн байна.	<b>АЗБХЗГ, БТГ:</b> 2022 оны улсын төсөвт хөрөнгө тусгагдаагүй. Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр тус яамтай хамтран хэрэгжүүлж буй "Бүс нутгийн авто зам хөгжүүлэх төсөл"-ийн 3 дугаар шатны хүрээнд Ховд-Улаангом чиглэлийн 163.3 км хатуу хучилттай авто замыг барих хөрөнгийн асуудлын хүрээнд АХБ-ны зүгээс төслийн өмнөх урьдчилсан судалгааг (РРТА) эхлүүлсэн. Зөвлөхөөр ХБНГУ-ын "Kocks consult GMBH" компани шалгарч судалгааны ажлыг эхлүүлсэн. Ажлын явцын талаар АХБ,ЗТХЯ, Зөвлөх компани хамтарсан ажлын хэсгийн уулзалтыг 2022.09.13-ны өдрөөс эхлэн зохион байгуулсан. Харилцан ойлголцлын санамж бичиг байгуулагдсан. Зээлийн хэлэлцээрийг Улсын Их Хурлаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажил хангагдсан. Азийн хөгжлийн банкны захирлуудын зөвлөлөөр хэлэлцэгдэж дэмжигдсэн.	30%
33	3.6.32 ЗГҮАХ-3.6.4	Дорнод аймгийн "Чойбалсан" нисэх буудлыг олон улсын 4С ангиллын болгох төслийг хэрэгжүүлэх	22,070.2 Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл		2019-2020 онд "Чойбалсан" олон улсын нисэх буудлын байгаль орчны нарийвчилсан үнэлгээг хийсэн.	Аэродромтой болгон нислэгийн дэд бүтэц өргөжиж, орлого өснө. Зүүн бүсийн ачаа тээврийн логистик төв болгон экспортыг нэмэгдүүлнэ.	<b>ИНБХЗГ, ИНЕГ:</b> Чойбалсан нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг "Шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр "Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалт"-д оруулах асуудлыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэх хүсэлтийг 2022.01.13-ны өдрийн 01/133 тоотойр ТХААГ-т, 2022.02.23-ны өдрийн 01/875 тоотойр ЭЗХЯ-нд тус тус хүргүүлсэн. Төслийн зардал, үр ашгийн тооцоог 2022.04.29-ний өдрийн 01/1978 тоотойр ЗГХЭГ-т, хувийг ЭЗХЯ-нд хүргүүлсэн. Чойбалсан нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх асуудлыг Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас Засгийн газрын 2022.03.02-ны өдрийн хуралдаанд танилцуулсан. Чойбалсан нисэх буудлын хөөрч буух зурвасыг өргөтгөн 4С ангиллын болгох төслийн ТЭЗҮ боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний Ажлын даалгаврыг батлуулсан, "Зураг төсөл боловсруулах-шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр концесс эзэмшигчид ашиглуулах техник, эдийн засгийн үзүүлэлт боловсруулж байна. Мөн "Жайка" ОУХАБ-аас хэрэгжүүлж буй "Монгол Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр боловсруулах чадавхыг бэхжүүлэх төсөл"-ийн хүрээнд "Чойбалсан" нисэх буудлыг 4С ангиллын болгож, ашиглалтыг сайжруулах төслийн нисэхийн бус орлогыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр хамтран судалгаа хийж байна. Төслийн ТЭЗҮ-ийг боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний ажлын даалгаврыг баталж, ТЭЗҮ-ийг боловсруулах санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэх хүсэлт СЯ-нд хүргүүлсэн (2022.10.04-ний 01/4549). Төслийг "зураг төсөл боловсруулах-шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр концесс эзэмшигчид ашиглуулах техник, эдийн засгийн үзүүлэлт боловсруулж, бэлтгэл ажлыг хангуулахаар ИНЕГ-т 2022.12.06-ны өдрийн 09/5622 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн.	30%
34	3.6.33 ЗГҮАХ- 3.6.4	Ховд аймгийн "Ховд" нисэх буудлыг олон улсын 4С ангиллын болгох төслийг хэрэгжүүлэх	24,950.0 Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл		"Ховд" нисэх буудлын зорчигч үйлчилгээн ий цогцолборы г цагт 300 зорчигчид үйлчлэх хүчин чадалтай болгох ажлын зураг төслийг 2020 оны 7 дугаар сарын 24-ний өдөр	Зорчигч үйлчилгээн ий шинэ цогцолбор, нислэг хөдөлгөөний цамхаг бүхий нийт 9000 м2 барилга угсралтын ажлыг хийж гүйцэтгэнэ. Хөөрч буух хучилттай зурвасыг 2850x45 метр хэмжээтэй болгон	<b>ИНБХЗГ, ИНЕГ:</b> Ховд нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг "Шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр "Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалт"-д оруулах асуудлыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэх хүсэлтийг 2022.01.13-ны өдрийн 01/133 тоотойр ТХААГ-т, 2022.02.23-ны өдрийн 01/875 тоотойр ЭЗХЯ-нд тус тус хүргүүлсэн. Төслийн зардал, үр ашгийн тооцоог 2022.04.29-ний өдрийн 01/1978 тоотойр ЗГХЭГ-т, хувийг ЭЗХЯ-нд хүргүүлсэн. Ховд нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх асуудлыг Засгийн газрын 2022.03.02, 2022.05.25-ны өдрийн хуралдаанд тус тус танилцуулсан. Ховд нисэх буудлыг Нисэхийн мэдээллийн эмхэтгэл (AIP)-р 2022.03.14-ний өдөр олон улсын нисэх буудал гэж зарласан. Ховд нисэх буудлын хөөрч буух зурвасыг өргөтгөн 4С ангиллын болгох төслийн ТЭЗҮ боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний Ажлын даалгаврыг батлуулсан, "Зураг төсөл боловсруулах-шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр концесс эзэмшигчид ашиглуулах техник, эдийн засгийн үндэслэл боловсруулж байна. Төслийн ТЭЗҮ-ийг боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний ажлын даалгаврыг баталж, ТЭЗҮ-ийг боловсруулах санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэх хүсэлт СЯ-нд 2022.10.04-ний өдрийн 01/4549 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн.	30%

					гүйцэтгэгч компаниар хийлгэж дууссан.	өргөтгөж хүчитгэл хийнэ.	Төслийг "зураг төсөл боловсруулах-шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр концесс эзэмшигчид ашиглуулах техник, эдийн засгийн үзүүлэлт боловсруулж, бэлтгэл ажлыг хангуулахаар ИНЕГ-т 2022.12.06-ны өдрийн 09/5622 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн.	
35	3.6.34  ЗГҮАХ- 3.6.4	Хөвсгөл аймгийн "Мөрөн" нисэх буудлын хөөрч буух зурвасыг өргөтгөн хүчитгэж, олон улсын 4С ангиллын болгох төслийг хэрэгжүүлэх	18,898.9	Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл	Мөрөн нисэх буудлын аэродромын ажлын зураг төслийг 2010 онд боловсруулсан. 2019 онд хүчитгэлийн ажлын төсвийг шинэчилсэн	Хөөрч буух хучилттай зурвасыг 2850x45 метр хэмжээтэй болгон өргөтгөж хүчитгэл хийнэ.	<b>ИНБХЗГ, ИНЕГ:</b> Хөвсгөл аймгийн Мөрөн нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг "Шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр "Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалт"-д оруулах асуудлыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэх хүсэлтийг 2022.01.13-ны өдрийн 01/133 тоотойр ТХААГ-т, 2022.02.23-ны өдрийн 01/875 тоотойр ЭЗХЯ-нд тус тус хүргүүлсэн. Концессын зүйлийн жагсаалтад тусгах бэлтгэл ажлыг хангах хүрээнд төслийн зардал, үр ашгийн тооцоог боловсруулж, 2022.04.29-ний өдрийн 01/1978 тоот албан бичгээр ЗГХЭГ-т, хувийг ЭЗХЯ-нд хүргүүлсэн. Мөн Мөрөн нисэх буудлын хүчин чадал, ашиглалтыг сайжруулах төслийг төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх асуудлыг Зам, тээврийн хөгжлийн сайд Засгийн газрын 2022.03.02-ны өдрийн хуралдаанд танилцуулсан. Мөрөн нисэх буудлыг Нисэхийн мэдээллийн эмхтгэл (AIP)-ээр 2022.04.07-ны өдөр олон улсын нисэх буудал хэмээн зарласан. Мөрөн нисэх буудлын хөөрч буух зурвасыг өргөтгөн 4С ангиллын болгох төслийн ТЭЗҮ боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний Ажлын даалгаврыг батлуулсан, "Зураг төсөл боловсруулах-шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр концесс эзэмшигчид ашиглуулах техник, эдийн засгийн үндэслэл боловсруулж байна. Төслийн ТЭЗҮ-ийг боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний ажлын даалгаврыг баталж, ТЭЗҮ-ийг боловсруулах санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэх хүсэлт СЯ-нд 2022.10.04-ний өдрийн 01/4549 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. Төслийг "зураг төсөл боловсруулах-шинэчлэн сайжруулах-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр концесс эзэмшигчид ашиглуулах техник, эдийн засгийн үзүүлэлт боловсруулж, бэлтгэл ажлыг хангуулахаар ИНЕГ-т 2022.12.06-ны өдрийн 09/5622 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн.	30%
36	3.6.35  ЗГҮАХ- 3.6.1	Сайншанд-Баруун-Урт-Хөөт-Бичигт, Хөөт-Чойбалсан чиглэлийн 667 км төмөр замын төслийг эхлүүлэх	40,000.0	Концесс, төр-хувийн хэвшлийн түншлэл	Техник, эдийн засгийн урьдчилсан судалгаа хийгдсэн.	Төмөр замын зураг төслийг хийж, төслийг эхлүүлсэн байна.	<b>"МТЗ" ТӨХК, ТЗДТБХЗГ:</b> -Сайншанд-Баруун-Урт-Хөөт чиглэлийн төмөр замын төслийг Засгийн газрын 2022 оны 105 дугаар тогтоолоор Концессын зүйлийн жагсаалтад шууд гэрээ байгуулах замаар хэрэгжүүлэхээр нэмэлтээр оруулсан. Концессын шийд гэрээ байгуулах сонгон шалгаруулалтыг зарлуулах саналыг Төрийн худалдан авах ажиллагааны газарт хүргүүлээд байна. БНСУ-ын хөгжлийн албан ёсны туслалцааны хүрээнд нэг хэсэг болох тус чиглэлийн төмөр замын техник-эдийн засгийн судалгаа хийхээр Сангийн яам, Зам, тээврийн хөгжлийн яам, Солонгосын Газар, дэд бүтэц, тээврийн яамтай Санамж бичиг байгуулсан. Сайншанд-Баруун-Урт-Хөөт чиглэлийн төмөр замын техник-эдийн засгийн судалгааны ажил эхлүүлсэн. - Чойбалсан-Хөөт-Бичигт чиглэлийн төмөр замын төслийг Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 105 дугаар тогтоолоор Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалтад оруулсан ба Засгийн газрын 2022 оны 116 дугаар тогтоолоор Чойбалсан-Хөөт-Бичигт чиглэлийн төмөр замын төслийг хэрэгжүүлэх тусгай зориулалтын "Чойбалсан-Хөөт-Бичигт төмөр зам" ХХК байгуулан Концессын "зураг төсөл боловсруулах-барих-ашиглах-шилжүүлэх" төрлөөр төслийг хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулах, хамтран ажиллах сонирхол бүхий гадаад, дотоодын хуулийн этгээдтэй хэлэлцээ хийх, сонгон шалгаруулах ажлыг зохион байгуулахыг "Монголын төмөр зам" ТӨХК-д даалгасан. Үүний дагуу ЗүүнЯ чиглэлийн төсөлд "Ийст коридор рэйлрөүд" ХХК, "Бодь интернэшнл" ХХК-ууд сонгогдож, гэрээ байгуулах хэлэлцээр хийгдэж байна. Хилийн Бичигт-Зүүнхатавч боомтыг холбох төмөр замын техникийн асуудлыг Хятад талтай яриа хэлэлцээ хийхээр "Монголын төмөр зам" ТӨХК-ийг сонгож ЗГ-ын 2022 оны 446 дугаар тогтоол гарсан. Үүний үр дүнд хэлэлцээ хийх, техникийн шийдлүүд тодорхой болсоноор ТЭЗҮ, зураг төсөл боловсруулах ажлын явцад эерэгээр нөлөөлөх юм. Тухайн төслийн Концессын гэрээний төсөл боловсруулж байна. Барилгын ажлын нээлтийг 2022 оны 07 сарын 02-нд хийж Ерөнхий сайд оролцсон.	100%
<b>6.1. Улаанбаатар болон дагуул хотыг орон зайн оновчтой төлөвлөлт, ухаалаг шийдэл, амьдралын таатай орчин бүхий ногоон хот болгож хөгжүүлнэ.</b>								

37	6.1.8 ЗГҮАХ-3.6.1	“Богдхан төмөр зам” төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, судалгаа, зураг төслийг гүйцэтгэх	1,750.0 Гадаадын зээл, тусламж		-	Техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төслийг дуусгана.	<p><b>ТЗДТБХЗГ, “УБТЗ” ХНН:</b>  АХБ нь Зөвлөх үйлчилгээний олон улсын нээлттэй тендерийг 2021.01.06-нд зарлаж, 2 дугаар шатны сонгон шалгаруулалтад Турк, Япон, Испани, Франц зэрэг 4 орны 6 зөвлөх компанийг сонгосон.  ЗТХЯ нь АХБ-ны техникийн туслалцааны үлдэгдэл 1,250,000 ам.долларын хөрөнгөөр “Богдхан төмөр зам” төслийн техник, эдийн засгийн урьдчилсан судалгааг гүйцэтгүүлэхээр АХБ-тай хамтран ажиллаж байна.  - Богдхан төмөр замын шугамын ерөнхий чигийг ЗТХЯ, БХБЯ, Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн газар, “УБТЗ” ХНН, “МТЗ” ТӨХК-тай хамтран шинэчлэн судалж, барилга байгууламжийн байршлын давхардлыг бууруулсан, техникийн шийдлийг сайжруулсан, хот төлөвлөлт, тээвэр, логистикийн хөгжүүлэлттэй уялдсан хоёр хувилбарыг боловсруулаад байна.  - “Богдхан төмөр зам” төслийг эрчимтэй хэрэгжүүлэхээр МУ-ын Ерөнхий сайдын 2021.03.24-ний өдрийн 76 дугаар захирамжаар ЗГХЭГ-ын даргаар ахлуулсан ажлын хэсгийг байгуулсан. Төслийн зураг, төсөл, судалгааны ажлын бэлтгэл хангаж, ажлын хэсэгт танилцуулах үүрэг бүхий дэд ажлын хэсгийг ЗГХЭГ-ын даргын 2021.05.18-ны өдрийн 36 дугаар тушаалаар байгуулан төслийн хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.  - Зураг төслийн боловсруулах шаардлагатай санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэхээр ЗГ-ын 2021.06.08-ны өдрийн хуралдаанд танилцуулсан.  Богдхан төмөр замын ТЭЗҮ -ийн ажлын даалгаврыг 2021.08.27 ны өдөр ЗТХЯ-ны ТНБД-аар батлуулсан бөгөөд ТЭЗҮ-ийг Тавантолгой төмөр зам” ХХК боловсруулж дууссан бөгөөд Төмөр замын салбарын технологийн дэд зөвлөлөөр 2022.01.07 хэлэлцүүлсэн бөгөөд Сайдын шинжлэх ухааны технологийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэхээр ажиллаж байна.  Богдхан төмөр замын суурь бүтэц барих тусгай зөвшөөрлийг “Тавантолгой төмөр зам” ХХК-д Засгийн газрын 2021.08.04-ний өдрийн 230 дугаар тогтоолоор олгосон. Батлагдсан Ажлын даалгаврын дагуу “Тавантолгой төмөр зам” ХХК нь ТЭЗҮ-ийг боловсруулж, техникийн шийдэл, байгаль орчны болон ус зүйн судалгааг тус тус эрх бүхий шинжээч нараар магадлуулж, дүгнэлтийн хамт тус яаманд 2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдөр ирүүлсэн. Магадлагдсан ТЭЗҮ-ийн судалгааны тайланг Төмөр замын салбарын Шинжлэх ухаан, технологийн дэд зөвлөлөөр 2022-01-07-ны өдөр, Зам, тээврийн салбарын Шинжлэх ухаан, технологийн Зөвлөлийн 2022-01-11-ний өдрийн өргөтгөсөн хурлаар тус тус хэлэлцүүлж дэмжигдсэн.  Засгийн газрын 2022 оны 01 дүгээр сарын 19-ны өдрийн 51 дүгээр тогтоолоор төмөр замын чигийг баталсан.  <b>Батлагдсан Ажлын даалгаврын дагуу “Тавантолгой төмөр зам” ХХК нь ТЭЗҮ-ийг боловсруулан магадлуулж, магадлагдсан ТЭЗҮ-ийн судалгааны тайланг Төмөр замын салбарын Шинжлэх ухаан, технологийн Дэд зөвлөлөөр 2022-05-06-ны өдөр, Зам, тээврийн салбарын Шинжлэх ухаан, технологийн Зөвлөлийн 2022-05-17-ны өдрийн өргөтгөсөн хурлаар тус тус хэлэлцүүлсэн.</b>  Төслийн эхний 37,5 км болох ПК105+000-ПК142+500 хоорондох төмөр замын доод бүтцийн газар шорооны ажил 807,124.18 м3 буюу 24.83%, технологийн замын газар шорооны ажил 92,716.51 м3 буюу 100%-тай байна. Замын тэмдэг тэмдэглэгээний ажил хийгдэж дууссан.  ПК105+000-ПК142+500 хоорондох 37.5 км-ийн барилга угсралтын ажилд ашиглах 4 худгийг гаргаж дууссан. /Худгаас усны нөөцийн савруу шахах холболт дутуу./  2022.12.12-ны өдрийн байдлаар төслийн талбайд “Хорол Индего” ХХК, “Соте Кашмер” ХХК-иуд сэтэрхий /ухмал/-д тэсэлгээг хийж ухалт, зайлуулалтын ажлууд хийж байна. 2022 оны зам барилгын ажилд захиалагчийн хяналтын инженер хяналт тавин, зөвлөн туслан ажиллаж байна. Хяналт шалгалттай холбоотойгоор тус төслийн ажлыг түр зогсоогоод байна.</p>	100%
----	----------------------	---	-----------------------------------	--	---	---	---	------

38	6.1.10 ЗГҮАХ-3.6.3	Улаанбаатар хотод олон улсын логистикийн төв байгуулах	5,000.0 Улсын төсөв		Сонсгол- гийн авто замаас олон улсын логистикийн төв хүртэлх авто зам	Олон улсын логистикийн төв байгуулсан байна.	<b>БТГ:</b> Улаанбаатар хотын баруун бүсийн тээвэр, логистикийн төвийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх зорилгоор уг төслийг “Нийслэлийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалт”-д тусган Сангийн яам руу зөвшөөрөл авах тухай албан бичгийг 2022.11.21-ний өдөр Улаанбаатар хөгжлийн корпораци ХК-аас хүргүүлсэн. Зүүн бүсийн тээвэр, логистикийн хувьд нийслэлийн зүгээс 2022.03.11-ний өдөр Туушин ХХК-тай Хамтран ажиллах гэрээг байгуулсан. “Нийслэл хотод ачаа тээврийн логистикийн төвд тавигдах стандарт”-ыг боловсруулах ажлыг Хотын стандартын хяналтын газар, холбогдох байгууллагууд хамтарч зохион байгуулж байна. Улаанбаатар хотын баруун хэсгийн тээвэр, логистикийн төв болох “Олон улсын худалдаа логистикийн төв” ХК-ийн үйл ажиллагааг сайжруулах ажлын хүрээнд нийслэлийн төсвөөс тус төвийн дэд бүтцийн II дугаар ээлжийн ажлын хөрөнгийг баталж, гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулах ажлыг эхлүүлсэн.	30%
<b>НИЙТ</b>							<b>76.8</b>	

### ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ХӨГЖЛИЙН ЯАМ